7/7014, 7015, 7016, 7017, 7018, 7019, 7020, 7021, 7022

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

28.5.2002

SAYI : B.02.0.013/08 - 0673

KONU: Sn. Işılay SAYGIN'a ait
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
GENEL SEKRETERLİĞİ
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : a) *01.05.2002 tarih ve B.01.0.ENZ.0.10.00.02/14793 sayılı yazınız.*
b) *21.05.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14864 sayılı yazınız*

İzmir Milletvekili Sn Işılay SAYGIN'a ait 7/7014 - 7/7015-7/7016-7/7017-7/7018- 7/7019- 7/7020- 7/7021-7/7022 yazılı soru önergelerine verilen yanıt ekte sunulmuştur.

Bilgilerine arz ederim.

Hasan GEMİCİ
Devlet Bakanı

EK :

Yanıt (27 sayfa)

7/7020

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN IŞILAY SAYGIN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNİN YANITI
(Esas No: 7/7020, Evrak Kayıt No: 14870/34922)

Bakanlığım döneminde, kuruluş kanunları olmamasına rağmen Aile Araştırma Kurumu ile Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü tarafından üstlenilen faaliyetler daha da çoğaltılıp geliştirilerek sürdürülmüştür. Bu iki kurum tarafından yürütülen çalışmalardan bir bölümü aşağıda özet olarak verilmiştir.

AİLE ARAŞTIRMA KURUMU BAŞKANLIĞINCA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

A. GERÇEKLEŞTİRİLEN TOPLANTILAR

1) Aile Araştırma kurumu Başkanlığı ve Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikoloji Ana Bilim Dalı Başkanlığı işbirliğiyle, ilki 19 Şubat-13Mart 1998 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Çocuklarımızı Yetiştirirken Bilmek İstediklerimiz" başlıklı Aile Eğitimi Seminerlerinin ikincisi 15-26 Mart 1999 tarihleri arasında yapılmıştır.

2) 15 Mayıs Uluslararası Aile Günü nedeniyle 15 Mayıs 2000 tarihinde "Deprem ve Aile" konulu bir panel gerçekleştirilerek, aile konusunda başarılı program yapan görsel basın temsilcilerine plaket verilmiştir.

3) Kurumumuzla Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksek Okulu Aile Hizmetleri Merkezi işbirliği ile 9-11 Mayıs 2001 tarihleri arasında Ankara'da 1.Ulusal Aile Hizmetleri Sempozyumu düzenlenmiştir.

4) 15 Mayıs Uluslararası Aile Günü nedeniyle 15 Mayıs 2001 tarihinde "Hayatın İkincisi Yarısına Bakış Açıları" konulu bir panel gerçekleştirilmiştir

5) 26.06.2001 Uluslararası Uyuşturucu Kullanımı ve Kaçakçılığı ile Mücadele Günü dolayısıyla Devlet Bakanı Hasan Gemici Başkanlığında basılı ve görsel basının temsilcileri ile bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

6) 26 Haziran 2001 Uluslararası Uyuşturucu Kullanımı ve Kaçakçılığı ile Mücadele günü konusunda tüm valiliklere ve ulusal televizyon kanallarına yazılar gönderilerek, konuyla ilgili etkinlik düzenlemeleri ve program yapmaları istenilmiştir.

7) Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı ile Hacettepe Üniversitesi Aile Hizmetleri Uygulama Merkezi (AHUM) tarafından Kasım 2001-Mayıs 2002 tarihleri

arasında 7 ayrı ilde "Aile Söyleşileri"adı altında bir seri panel yapılması planlanmış ve ilk söyleşi 23 Kasım 2001 tarihinde Kırşehir'de gerçekleştirilmiştir. Söyleşilerin ikincisi "Aile İçi İlişkiler ve Madde Bağımlılığı" konusunda olup, 11 Mart 2002 tarihinde Zonguldak'ta gerçekleştirilmiştir.

8) Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (EMCDDA) ' ne katılım için hazırlık süreci başlatılmış, 16 Ekim 2001 tarihinde anılan Merkezin yetkilileri tarafından Aile Araştırma Kurumunda bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

9) Aile Eğitimi Seminerleri "Ana Baba Okulu Projesi" 10 Nisan 2002 tarihinde Haymana'da öğrenci velileri ve öğretmenlere yönelik kapsamında bir panel yapılmıştır.

B. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

1) 6-7 Şubat 2001 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilen **Türkiye-AB Vergilendirme, Gümrükler, Kara Paranın Aklanması ve Uyuşturucu Alt Komite** toplantısına katılım sağlanmıştır.

2) 20-22 Haziran 2001 tarihlerinde Slovenya'da düzenlenen **Avrupa Konseyi Aile İşlerinden Sorumlu Bakanlar Konferansı**'na Devlet Bakanı Hasan GEMİCİ' nin yanı sıra Aile Araştırma Kurumundan da bir uzman katılmıştır.

3) 2-3 Temmuz 2001 tarihinde Ankara'da yapılan **Türkiye- AB Gümrükler, Vergilendirme, Kara Paranın Aklanması ve Uyuşturucu Alt Komitesi**'nin ikinci toplantısına katılım sağlanmıştır.

4) 22-25 Ekim 2001 tarihleri arasında Lizbon' da gerçekleştirilen Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (EMCDDA) **"Ulusal Temas Noktaları"** toplantısına katılım olmuştur.

5) 11 Kasım- 1 Aralık 2001 tarihleri arasında Hollanda'da gerçekleştirilen **"Avrupa Ülkelerinde Uyuşturucu Politikaları"** konulu seminere Aile Araştırma Kurumu Başkanlığından da bir kişi katılmıştır.

6) 20-21 Mart 2002 tarihleri arasında Brüksel'de gerçekleştirilen **Türkiye- AB Gümrükler, Vergilendirme, Kara Paranın Aklanması ve Uyuşturucu Alt Komitesi**'nin üçüncü toplantısına katılım gerçekleşmiştir.

C. YURTİÇİ İLİŞKİLER

1) Özürlüler İdaresi Başkanlığı tarafından düzenlenen ve 7-8 Haziran 2001 tarihleri arasında gerçekleştirilen **"İşitme Engelli Bireylerin Rehabilitasyonu**

Çalışma Toplantısı'nın, " İletişimde İşaret Dilinin Yaygınlaştırılması" ve **"İşitme Cihazlarında Ulaşabilirlik ve Kullanım Sorunları"** konulu grup çalışmalarına Aile Araştırma Kurumu adına katılım sağlanmıştır.

2) Aile Araştırma Kurumu ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasındaki bir protokol çerçevesinde başlatılan **"Çocuk İşgücünün En Kötü Biçimlerinin İzmir'de Seçilen Sınai Meslek Dallarında 2003 Yılı İtibariyle Sona Erdirilmesi Projesi"** adlı çalışma, Uluslararası Çalışma Örgütü ILO /IPEC programı çerçevesinde yürütülmektedir. Merkezi Yürütme Komitesinin 21.06.2001 tarihli 3. toplantısına kurumdan katılım olmuştur.

3) 30.5.2001 tarihinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde yapılan **" Altıncı İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi"** toplantısına katılım sağlanmıştır.

4) 01.06.2001 tarihinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde yapılan 2. tur Alt Komite Toplantısına katılım olmuştur.

5) Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü tarafından 27-29 Haziran 2001 tarihinde düzenlenen **"Türkiye'de Kadın Politikaları ile Kurumsallaşma Ankara Toplantısı'**na katılım sağlanmıştır.

6) 22.06.2001 tarihinde SHÇEK Genel Müdürlüğünde düzenlenen **"Çocuk Hakları İzleme ve Değerlendirme Alt Kurulu"**nun, ulusal çocuk politikasına yönelik 1. toplantısına katılım olmuştur.

7) 19.06.2001 ve 29.06.2001 tarihlerinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nde İlerleme Veri Bankası ile CELEX Veri Tabanı için izleme formu bilgilendirme toplantılarına katılım sağlanmıştır.

8) 01.06.2001 tarihinde **"Avrupa Birliği 2. Alt Komitesi Hazırlık Toplantısı (Bölgesel Kalkınma İstihdam ve Sosyal Politika)"** na katılım sağlanmıştır.

9) 05.09.2001 tarihinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin **7. İç Koordinasyon ve Uyum Komite Toplantısı**'na katılınmıştır.

10) 19 Ekim 2001 tarihleri arasında Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde gerçekleştirilen **"Proje Cycle Management "** seminerine katılım sağlanmıştır.

11) 06-08 Aralık 2001 tarihleri arasında Kızılcahamam'da yapılan T.C. Hükümeti ve UNİCEF 2001-2005 Ülke İşbirliği Programı çerçevesinde, 2001–2002 Yılı Planlaması Toplantılarına Aile Araştırma Kurumundan katılım olmuştur.

12) 03-04 Aralık 2001 tarihleri arasında Avrupa Topluluğu Araştırma Uygulama Merkezi (ATAUM)'da düzenlenen **"A'dan, Z'ye Avrupa Birliği Eğitim**

Programları: Socrates'den. Nasıl Yararlanabiliriz" konulu toplantıya katılım olmuştur.

D. ARAŞTIRMALAR

1) Aile Araştırma Kurumu başkanlığının 17 Ağustos tarihinde Marmara bölgesinde yaşanılan depremle ilgili olarak başlattığı **"Deprem Bölgesinde Aileye Yönelik Çalışmaların Değerlendirilmesi"** konulu çalışmanın veri toplama işlemi kurum elemanlarınca gerçekleştirilmiş olup, bu konuda hazırlanan rapor ilgili kurumlara gönderilmiştir.

2) "Akraba Evliliğinin Kültürel Nedenleri"adlı proje 1999 yılında tamamlanmıştır.

3) Batman ilinde gerçekleşen intihar olayları, Aile Araştırma Kurumu uzmanlarınca yörede incelenmiş, hazırlanan çalışma raporu Batman Valiliği ve haber ajanslarının yanı sıra ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmiştir. Ayrıca, çalışmanın özetine, daha geniş kitlelerin bilgilendirilmesi amacıyla, Aile ve Toplum Dergisinin 4. Sayısında yer verilmiştir.

4) Ülkemizin taraf olduğu Uluslararası anlaşmalarda aile konulu belgeler derlenmiş ve **"T.B.M.M. Tarafından Onaylanıp Yürürlüğe Giren Aileyle İlgili İki ya da Çok Taraflı Uluslararası Antlaşma ve Sözleşmeler"** adlı bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

E. YAYINLAR

Basılı Yayınlar:

1) 2000 Yılında **"Aile İçi Şiddetin Sebep ve Sonuçları", "Milletler arası Özel Hukukta Çocuklara İlişkin Kurullar"** ve **"Çocukların Korunmasına İlişkin Milletlerarası Sözleşmeler ve Türk Hukuku"** isimli kitapların ikinci baskısı yapılmıştır.

2) Aile Araştırma Kurumu ile Hacettepe Üniversitesi Aile Hizmetleri Uygulama Merkezi (AHUM)'nin birlikte düzenlediği 1.Ulusal Aile Hizmetleri Sempozyumuna ait Sempozyum Bildirileri Kitabının basımı gerçekleştirilmiştir.

3) "Aileyle İlgili İki ya da Çok Taraflı Uluslararası Antlaşma ve Sözleşmeler" adlı kitabın basımı tamamlanarak ilgililerin istifadesine sunulmuştur.

4) Aile Araştırma Kurumu tarafından hazırlanarak çoğaltılan ve mevcudu kalmayan **"Ankara İli Aile Rehberi"** nin güncelleştirilmiş 2. Baskısı gerçekleştirilmiştir.

5) **"Aile ve Toplum"** dergisinin 4. Sayısı yayımlanmıştır.

Görsel Yayınlar:

1) 5. GAP Projesi kapsamında TRT Kurumuna yaptırılan **"Resmi Nikah ve Nüfus Kaydının Önemi"** konulu dramanın(dizi) senaryosu uygun bulunmuş ve çekim çalışmaları 25-30 Kasım 2001 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

2) 2000 ve 2001 Yıllarında GAP Projesi kapsamında TRT Kurumuna 2 bölümden oluşan 20'şer dakikalık **"Kahraman Bey"** ve **"Gülfidan"** isimli dizi drama yaptırılmıştır.

F. SÜRDÜRÜLEN ÇALIŞMALAR

1)2001 yılında Aile Araştırma Kurumu ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumu arasında **"Aile Ekonomisi: Kaynakların Gerçekçi Kullanımı"** konulu televizyon programlarının ortak yapımına ilişkin bir protokol imzalanmış, çekimleri sona eren programların montaj işlemleri devam etmektedir.

2) Aile Araştırma Kurumu ile Yaşlı Sorunları Araştırma Derneği (YASAD) arasında imzalanan protokol gereği **"Yaşlı ve Aile İlişkileri Araştırması: Ankara Örneği"** çalışmasının literatür taramaları tamamlanmış olup, sonuç raporunun yazılımı ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

3) Kurum uzmanlarınca başlatılan **"Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinin Ailenin Kuruluşuna İlişkin Görüş ve Düşünceleri"** adlı projenin uygulama çalışmalarının yanı sıra literatür taraması devam etmektedir. Türkiye çapında 12 üniversiteye gönderilen anket cevaplarından bazıları kuruma halen ulaşmamış olup, anket cevap formları beklenilmektedir.

4) Kurumca 2001 yılından başlatılan ve her yıl tekrarlanması planlanan yıllık **"Ulusal Aile Raporu"** nun hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

5) Aile Eğitimi Seminerlerinin GAP Bölgesinden seçilecek en az 6 ilde yapılması ile ilgili hazırlıklara başlatılmıştır.

6) **"Polis Memurlarının Sivil Halkla İlişkileri ve Aileye Yönelik Tutum ve Davranışları Hakkında Eğitim Projesi"** taslağı hazırlanmış ve görüş alınmak üzere Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığına gönderilmiş olup, gelen görüşler doğrultusunda çalışmaya devam edilecektir.

7) Uyuşturucu Kullanımı ile Mücadele, Takip ve Yönlendirme Alt Kurulu'nun toplantıları her ay düzenli olarak gerçekleştirilmiştir.

8) 2-3 Temmuz 2001 tarihinde Ankara'da yapılan Türkiye- AB Gümrükler, Vergilendirme, Kara Paranın Aklanması ve Uyuşturucu Alt Komitesi'nin ikinci toplantısında Uyuşturucu Kullanımı ile Mücadele, Takip ve Yönlendirme Alt Kurulu tarafından hazırlanan **"Ulusal Politika ve stratejiler Belgesi "**nin AB Uyuşturucu ile Mücadele Eylem Planı ile uyumlu olup olmadığı konusu gündeme gelmiş, bu konuda heyetimize sorular yöneltilmiş ve çalışmayı gerçekleştirmek üzere ilgili kurumlardan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubu ilk toplantısını 11 Eylül 2001 tarihinde yapmış olup, çalışmalar tamamlanma aşamasındadır.

9) Avrupa Birliği'ne sunulan Ulusal Program amaçları doğrultusunda yapılan tüm çalışma ve toplantılara katılım sağlanmaktadır.

10) Aile ve Toplum Dergisinin 5. Sayısı baskı aşamasındadır.

11) Medyada yer alan şiddet, intihar ve madde bağımlılığı ile ilgili haberler internet ortamında takip edilerek bu konuda aylık ve üçer aylık raporlar düzenlenmektedir.

G. DİĞER ÇALIŞMALAR

1) "Lays Patates Cipsi" paketlerinden çıkan Pokemon tasolarının çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri konusunda bir rapor hazırlanmıştır.

2) Devlet Bakanlığının talebi doğrultusunda SHOW TV'de yayınlanan **"Biri Bizi Gözetliyor"**adlı TV programı ile ilgili bir ön değerlendirme raporu hazırlanarak, Başbakanlık Makamına sunulmuştur. Ayrıca, konu ile ilgili olarak RTÜK ile temasa geçilmiştir.

3) 15 Mayıs Uluslararası Aile Günü nedeniyle mektup zarfları üzerinde flam uygulaması, özel gün zarfi çıkartılması ve 9 Haziran tarihli Milli Piyango çekiliş biletlerinde aileye yönelik tasarımlar gerçekleştirilerek ilgili kurumlara gönderilmiştir. Aile Haftası (13-19 Mayıs 2002) süresince Ankara, İstanbul ve İzmir'de, posta trafiği yüksek merkezlerde flam uygulaması gerçekleştirilecek olup, Özel gün zarfi da 25 mayıs 2002 tarihinde satışa sunulacaktır.

4) Medyada yer alan Şiddet, İntihar ve Madde bağımlılığı ile ilgili haberler kurum uzmanlarınca İnternet ortamında takip edilerek bu konularda aylık ve üçer aylık raporlar düzenlenmektedir

7/7020

KADININ STATÜSÜ VE SORUNLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü kadınlara hukuk, eğitim, istihdam, sağlık, alanlarında fırsat eşitliğinin sağlanması, statülerinin yükseltilmesi ve her alanda eşit bireyler olarak yer alabilmelerinin sağlanması amacıyla çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Bu faaliyetler arasında;

- araştırma ve projeler yapmak, yaptırmak,
- politika ve öneriler geliştirmek,
- yasal ve idarî mevzuatın kadın erkek eşitliği açısından incelenerek gerekli değişikliklerin yapılması hususunda girişimlerde bulunmak,
- sivil toplum örgütleriyle işbirliğinde çalışarak kadın sorunlarına geniş kesimlerin katkı ve desteğini sağlamak,
- kamuoyuna bilgi ve gelişmeleri aktarmak,
- belirli günlerde panel, konferans, seminer ve sempozyumlar düzenleyerek kamuoyunun kadın sorunlarına karşı hassasiyetini ve ilgisini artırmak,

yer almaktadır.

A-YASAL ÇALIŞMALAR

1) Yeni Türk Medeni Kanunu

Ülkemizde 1951 yılından bu yana sürdürülen Medeni Kanun'u değiştirme çalışmaları esas olarak Adalet Bakanlığında kurulan Medeni Kanun Komisyonları tarafından yürütülmüştür. 55 ve 56.ıncı Hükümetler döneminde hazırlanan Tasarı Taslağı 17 Şubat 1998'de ve Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünün düzenlediği bir toplantıyla kamuoyuna sunulmuştur. Adalet Bakanlığınca kamuoyundan ve kamu kurum ve kuruluşlarından gelen görüşler dikkate alınarak Tasarı üzerinde çalışmalar devam ettirilmiş ve daha sonra Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Ancak, 18 Nisan 1999 seçimleri nedeniyle Tasarı kadük olmuş ve 56. Hükümet döneminde kanunlaşamamıştır. 57. Hükümetin kurulmasıyla birlikte Medeni Kanun Komisyonu yeniden toplanarak çalışmaya başlamış, Tasarı nihayet 29 Eylül 1999 tarihinde son halini almış ve Bakanlar Kuruluna sunulmuştur. 12 Kasım 1999 tarihinde Bakanlar Kurulu Tasarıyı Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk etmiştir.

Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü Tasarıyı her aşamada takip ederek, yer alması istenilen hususlarda oluşturulan görüşleri Adalet Bakanlığı aracılığıyla Medeni Hukuk Komisyonuna iletmiş bulunmaktadır. Söz konusu görüşler; kamuoyundan gelen tepkiler, sivil toplum örgütlerinin önerileri ve Genel Müdürlüğün bünyesinde kurulan Hukuk Komisyonunun da görüşü alınarak oluşturulmuştur. Daha önce TBMM'ne sunulan Tasarıda kanuni mal

rejimi paylaşmalı mal ayrılığı olarak belirlenmişti. Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda oluşturulan görüşte kanuni rejimin Edinilmiş Mallara Katılma olması gerektiği belirtilmiştir. Yine nafakanın periyodik olarak artırılması gerektiği ve Tasarıda bu yönde düzenleme yapılmasının uygun olacağı ifade edilmiştir. Aynı şekilde, meslek ve iş seçiminde ve bunların yürütülmesinde diğer eşin ve ailenin huzurunun gözetileceği şartının suistimale açık olduğu ve kaldırılması gerektiği yönünde görüş verilmiştir. Demokratik bir yöntemle oluşturulan bu görüşler Tasarının cinsiyet temelinde ayrımcı hükümler içermemesine yönelik önemli katkı sağlamıştır.

Türk Medeni Kanununun kabulünün 73. Yıl dönümü nedeniyle 17 Şubat 1999 tarihinde "Türk Medeni Kanununda Kadın" konulu Panel düzenlenmiş olup, Panel'de Adalet Bakanlığı Medeni Kanun Komisyonu tarafından hazırlanan yeni Medeni Kanun Tasarısında kadın ve aileye yönelik olarak getirilen değişiklikler tartışılmıştır.

1999 yılı Kasım ayında, Tasarının hızla TBMM'ne sevki ve yasalaşması için Ankara'daki gönüllü kuruluşlar tarafından, kadın milletvekillerinin de davet edildiği bir toplantı düzenlenmiş ve Tasarının kısa sürede yasalaşması için çağrıda bulunulmuştur. Toplantıya Adalet Bakanı Hikmet Sami TÜRK ile Devlet Bakanı Hasan GEMİCİ katılmışlardır.

17 Şubat 2001 de yine Genel Müdürlük tarafından hazırlanan ve Adalet Bakanı Hikmet Sami TÜRK, Devlet Bakanı Hasan GEMİCİ ve milletvekillerinin katıldığı toplantıda Medeni Kanun Tasarısının eşitlikçi özünün korunarak bir an önce kabul edilmesi talebi bir kez daha beyan edilmiştir. Genel Müdürlük kanun Tasarısının kabul edilmesine yönelik kamuoyu oluşturmak amacıyla sivil toplum kuruluşları Ekim 2000- Haziran 2001 döneminde çoğu kez ayda iki toplantı yapmıştır.

Medeni Kanunun bir an önce yasalaşması amacıyla basın kuruluşlarına düzenli aralıklarla bilgi verilmiş, yine yukarıdaki amaca yönelik olarak hazırlanan kısa bir tanıtım filmi ulusal televizyon kanallarında gösterilmiştir. Ayrıca, tasarının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında tartışmaların odaklandığı konulardan bir olan mal rejimleri konusunda KSSGM tarafından Prof. Dr. Ahmet Kılıçoğlu'na bir bilgi notu hazırlatılmıştır ve bu not tüm ilgililere gönderilmiş ve Genel Müdürlüğün web sayfasında yer almıştır.

Bu süre içinde, Medeni Kanunun TBMM Adalet Komisyonunda görüşmeleri tamamlanmış ve Genel Kurula sevk edilmiştir. Ancak Adalet Komisyonunda görüşmeler sürerken Türk Medeni Kanununun Yürürlülüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısının, yasal mal rejiminin yürürlüğüne ilişkin 10. Maddesinde değişiklik yapılarak Yasal Mal Rejimi olan Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin, Kanunun Yürürlüğe girmesinden sonraki 1. yılın sonunda yürürlüğe gireceği hükmü getirilmiştir. Tasarıda evlilik tarihinden itibaren başlatılan yürürlük tarihinin değiştirilmesi, kadınların mağduriyetlerinin süreceği anlamını taşımaktadır.

Genel Müdürlüğümüz bu konuda da ilgili kuruluşlar ile Kadın Kuruluşlarını bilgilendirici toplantılar düzenlemiştir.

Medeni Kanun Tasarısına ilişkin tüm çalışmalar 1995 yılında Türkiye'nin de çekincesiz imzaladığı Pekin Deklarasyonunun 38. inci maddesinde öngörülen devlet-sivil toplum örgütleri işbirliğine güzel bir örnek teşkil etmiştir. Tüm bu çalışmaların sonucu olarak Yeni Medeni Kanun 1.Ocak.2002 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni Medeni Kanunun yürürlüğe girmesinin ardından tüm ülke çapında tanıtımı 17 Şubat 2002 tarihinde Ankara'da bir panel ile devlet Bakanı Hasan GEMİCİ tarafından başlatılmıştır. Toplantılar dizisinin ilk aşamada 30 ilde olmak üzere tüm illerimizde gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

2)Türk Ceza Kanunu

Bilindiği üzere Türk Ceza Kanununda değişiklik öngören Tasarı halen Adalet Bakanlığı "Türk Ceza Kanunu Tasarısı Komisyonu"nda görüşülmektedir. Türk Ceza Kanunun günün koşullarına uygun ve daha çağdaş bir hale getirilmesi amacıyla yürütülen bu çalışmalara da kadın erkek eşitliği perspektifi ile öneriler getirilmiştir.

Adalet Bakanlığınca çalışmaları sürdürülen Türk Ceza Kanunu Değişiklik Tasarısının ilk şekli Genel Müdürlüğümüzce incelenmiş olup, kadına yönelik ayrımcılık yaratabilecek maddeler gözden geçirilerek Tasarı hakkındaki Genel Müdürlüğümüz görüşleri 23.02.2001 tarihinde Adalet Bakanlığına gönderilmek üzere, Devlet Bakanlığı Makamına iletilmiştir.

Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü tarafından 27-29 Haziran tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen toplantıda ilgili taraflar ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri bir araya gelmiş ve Tasarı hakkında görüş alışverişinde bulunarak önümüzdeki dönemde izlenecek stratejinin ne olacağının belirlenmiştir.

Adalet Bakanlığı Tasarı üzerinde çalışmalarını sürdürmekte olup konu Genel Müdürlüğümüzce izlenmektedir.

Ayrıca uluslararası platformda töre cinayetleri konusunda yapılan tüm çalışmalara Türkiye adına önemli katkılarda bulunulmaktadır. Örneğin Pekin+5 Birleşmiş Milletler Genel Kurul Özel Oturumunda kabul edilen "Sonuç Belgesi"nde Türkiye'nin "erken ve zorla evlendirme ile namus cinayetlerinin kadına karşı şiddet kapsamında yer alması" önerisinin yer alması sağlanmıştır. Bu doğrultuda töre cinayetleri belgeye kadının insan hakkı ihlali olarak geçirilmiş, kadına yönelik şiddet türü olarak sayılmıştır.

3) Anayasanın 10. Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Değişiklik Teklifi

Anayasanın eşitlik ilkesini düzenleyen 10. maddesinde, kadın haklarını geliştirmek ve kadınların statülerini yükseltmek amacıyla özel önlemler alınmasına imkan sağlayacak bir değişiklik önerisi hazırlanmıştır.

Bilindiği üzere, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinde (CEDAW) ve Pekin'de yapılan IV. Dünya Kadın Konferansında da "pozitif ayrımcılık" veya "geçici özel önlemler" olarak adlandırılan yeni bir eşitlik anlayışı gündeme gelmiştir. Anayasada kadın erkek eşitliği teminat altında olmasına rağmen, kadınların erkeklerle normatif hukuk karşısında eşit olmasının her zaman reel olarak eşitlik getirmediği düşünülmektedir. Söz konusu değişikliğin gerçekleşmesi halinde Anayasa' da "olumlu ayrımcılık" ifadesine yer verilerek buna uygun olarak yapılacak müteakip yasal değişikliklere anayasal dayanak sağlanmış olacaktır.

Teklifle; Anayasanın 10. maddesinde yer alan "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin eşittir." fıkrasından sonra gelmek üzere "Kadın ve erkek eşit haklara sahiptirler. Devlet cinsler arası eşitliği sağlamak için olumlu ayrımcılık dahil, gereken her türlü önlemi alır." cümlesi eklenmesi amaçlandırmaktadır. Teklif Devlet Bakanı Sn. Hasan Gemici tarafından TBMM'ne iletilmiştir.

TBMM'de Anayasa değişikliklerini ele alan Meclis Uzlaşma Komisyonu tarafından hazırlanan Birinci Anayasa Değişiklikleri paketinde yer almayan teklifin diğer paketlerde yer almasını temin etmek üzere çalışmalar sürdürülmektedir.

Bilindiği gibi Birinci Pakette TBMM Meclis Uzlaşma Komisyonu, Kadın Erkek Eşitliği konusunun Anayasanın 41 inci Maddesinde yer almasını uygun görmüş olup Maddenin 1 inci Fıkrasına "ve eşler arasında eşitliğe dayanır" ibaresi eklenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının bazı Maddelerinin değiştirilmesi hakkında Kanun 17 Ekim 2001 tarihli 24556 sayılı Resmi Gazetenin Mükerrer sayısında yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anayasanın 41 ve 66 ıncı Maddelerindeki değişiklik bu çerçevede yasalaşmıştır.

4)Anayasanın 66.ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi:

Anayasanın 66.ncı maddesinin 2.nci fıkrasının "Yabancı babadan ve Türk anadan olan çocuğun vatandaşlığı kanunla düzenlenir." şeklindeki 2 nci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını öngören Teklif Devlet Bakanı Sn. Hasan Gemici tarafından TBMM'ne sunulmuştur.
TBMM tarafından uygun görülen bu değişiklik Anayasa değişikliği çerçevesinde kabul edilerek yasalaşmıştır.

5) 4320 Sayılı Aile İçi Şiddetin Önlenmesi Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Taslağı

Bilindiği üzere, aile içindeki şiddeti önlemek amacıyla hazırlanan 4320 sayılı Ailenin Korunması Hakkındaki Kanun 14.01.1998 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda kabul edilmiş ve 17.01.1998 tarih 23233 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanun, aile içinde şiddete maruz kalan kadın veya çocukların şahsen başvuruları veya Cumhuriyet Başsavcısının bildirmesi üzerine Sulh Hukuk Hakimi tarafından, mağdur tarafı korumak amacıyla verilecek tedbirleri içeren koruma kararını ve karara uyulmaması halinde verilecek cezayı düzenlemektedir. Yasa, şiddet uygulayan eşin evde ve işyerinde ailenin diğer üyelerini rahatsız etmemesi amacıyla belirli bir süre uzaklaştırılmasını da öngörmektedir. Koruma kararına uyulmaması halinde 3 aydan 6 aya kadar hapis cezası verilebilmektedir.

Kanunun çıktığı günden bu yana uygulamada ortaya çıkan sorunlar ve Kanuna ilişkin görüş ve eleştiriler Genel Müdürlükçe çeşitli şekillerde takip edilmiştir. 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun uygulanmasında ortaya çıkan aksaklıkları gidermek amacıyla yapılan değerlendirmeler sonucunda Kanunun bazı maddelerinde değişiklik öngören bir Tasarı Taslağı hazırlanmıştır. Söz konusu Taslak görüş alınmak üzere Adalet ve İçişleri Bakanlıklarına iletilmiş, gelen görüşler doğrultusunda gerekli değişikliklerin yapılmasından sonra Taslak, Başbakanlığa iletilmiştir. Başbakanlık adı geçen Bakanlıklardan tekrar görüş aldıktan sonra mutabakata varılması gereği ile Tasarıyı Devlet Bakanlığına iade etmiştir. İlgili Bakanlıklardan alınan görüşler çerçevesinde yeniden hazırlanan Taslak, 23.02.2001 tarihinde bir kez daha Adalet ve İçişleri Bakanlığı'nın görüşlerine sunulmuştur. Son olarak ilgili Bakanlıklardan gelen görüşler doğrultusunda hazırlanan Taslak 19.09.2001 tarihinde Başbakanlığa gönderilmiştir.

6)Meclis'te Kadın Erkek Eşitliği Daimi Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi:

TBMM'nde 17. daimi komisyon olarak "Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu" kurulması amacıyla Genel Müdürlüğümüzce Meclis İçtüzüğünde değişiklik yapılması amacıyla bir teklif hazırlanmış ve söz konusu Teklif, Ocak 2000 tarihinde Devlet Bakanı Sayın Hasan GEMİCİ tarafından TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Teklif 01.03.2000 tarihinde Anayasa Komisyonunda görüşülmüş olup, Anayasa Komisyonu Teklifi Kadın Erkek Eşitliği Kurulu şeklinde değiştirerek bu yönde karar almıştır. Söz konusu karar Meclis Başkanlığına iletilmiştir. Meclis Genel Kurulunda İç Tüzüğe ilişkin değişiklerle birlikte ele alınan Teklif, yapılan görüşmelerde kabul edilmekle birlikte, diğer maddelerde karşılaşılan sorunlar nedeniyle Komisyona geri çekilmiştir.

7) Aile Mahkemeleri Kurulması Hakkında Kanun Taslağı

Aile bireylerini özellikle çocuk ve kadını ilgilendiren aile hukuku alanına ait uyuşmazlıklar günümüzde giderek karmaşık ve uzmanlık isteyen bir kapsama ulaşmıştır.

Yeni Medeni Yasanın Yürürlüğe girmesi ile birlikte Aile Mahkemelerinin düzenlenmesi kaçınılmaz bir noktaya gelmiş ve Adalet

Bakanlığı tarafından hazırlanan " Aile Mahkemelerinin Kuruluş,Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun tasarısı " hakkında kurumumuzca daha önceden hazırlanan Aile Mahkemeleri Hakkında Akademik düzeyde yaptırılan araştırmadan ve hazırlanan tasarı taslağından yararlanılarak önerilerimiz iletilmiştir. Tasarı halen TBMM Adalet Komisyonundadır.

8) Kadın Erkek Eşitliği Ombudsmanı (Kamu Denetçisi) Kurulması

Kadın erkek eşitliğinin sağlanması için yasaların eşitlikçi olması vazgeçilmez ve olmazsa olmaz bir şarttır. Ancak, eşitlikçi yasalar her zaman ve her durumda yeterli değildir. Yerleşik kanı ve davranış kalıpları kadınların ayrımcılığa maruz kalmalarına sebep olmaktadır. Kadınların birey ve vatandaş olarak eşit muamele görmeye hakları bulunduğunun kabul edilmesi ve bunu sağlamak için nelerin yapılması gerektiği ortaya konulmalıdır. Kadınlara yapılan ayrımcılık konusunda titiz davranmak, ayrımcı uygulamaları cezalandırmak, zararı tazmin etmek, ayrımcılığın bulunduğu her alanda önleyici tedbirler almak, toplumsal yargılara bağlı olarak kurumlara da taşınan eşitsizlik ve ayrımcı uygulamaların giderilmesi amacıyla mekanizmalar oluşturmak gerekmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarının da bu açıdan denetlenmesi konusunda ombudsman müessesesi önemli katkılar yapabilecek bir özelliğe sahiptir.

Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünce konuya ilişkin olarak çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çerçevede, 16 Aralık 1999 tarihinde "Norveç Ombudu- Ne Kadar İşlevsel?" konulu bir konferans düzenlenmiştir. Söz konusu Konferansta Norveç Eşitlik Ombudu kendi ülke deneyimlerini aktararak Türkiye'de devam eden ombudsman tartışmalarına önemli katkılarda bulunmuştur.

Bilindiği üzere, İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu 55. Hükümet döneminde, ombudsman sisteminin Türkiye'de kurulması amacıyla kanun taslağı hazırlama çalışmalarına başlamıştır. Taslak üzerindeki çalışmalar Adalet Bakanlığı bünyesinde kurulan bir komisyon tarafından sürdürülmüştür. Ancak, söz konusu Taslakta kadın erkek eşitliğinin denetlenmesi özel olarak dikkate alınmamış olup, Taslağın kamuoyunda tartışıldığı bu süreç içerisinde, oluşturulması planlanan ombudsman sisteminde kadın-erkek eşitliği konusunun da değerlendirilmesinin gerektiği düşünülmektedir. Bu meyanda, Adalet Bakanlığı hazırladığı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanun Tasarısı Taslağını görüş almak üzere göndermiş olup, Genel Müdürlüğün görüşü iletilmiştir. Buna göre Taslakta yer alan 10 ombudsmandan birinin kadın-erkek eşitliği alanında görevlendirilmesi ve bunun kanun metninde yer almasının gerekliliği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Genel Müdürlük tarafından konuya ilişkin bir çok değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Üniversitelerin özellikle usul hukuku alanında çalışan öğretim üyeleri, üniversitelerin kadın araştırma merkezleri temsilcileri, Genel Müdürlüğümüz ile işbirliğinde çalışan Gönüllü Kuruluşlar Hukuk Komisyonu üyeleri ve konuyla ilgili diğer kuruluş temsilcilerinin

katılımıyla 8 Şubat 2000 tarihinde mevcut Kanun Tasarısı Taslağına kadın-erkek eşitliği ombudsmanının nasıl dahil edilebileceği hususunun tartışıldığı bir toplantı düzenlenmiştir. 2000 yılı Kasım ayında yapılan toplantıda o dönemde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda bekleyen Tasarı tüm yönleri ile ele alınmış ve eşitlik konusundaki çalışmaların ombudların görevleri arasında net bir şekilde sayılması için bir düzenleme önerisi kabul görmüştür.

Bununla birlikte, ombudsman sistemine temel teşkil edecek "Eşitlik Yasası"nı tartışmak üzere iki seminer ve yasa hazırlama çalışmalarını da kapsayan bir proje ile Avrupa Konseyine başvurulmuştur. Proje Konsey tarafından uygun görülmüş olup, projelendirme süreci halen devam etmektedir. Olumlu sonuç alınması halinde, diğer ülkelerden eşitlik yasaları konusunda çalışan uzmanların katılımı ile yapılacak çalışmalarla konu olgunlaştırılacaktır.

9) CEDAW Çekincelerinin Kaldırılması

Temel hedefi toplumsal yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliğini sağlamak ve kalıplaşmış kadın-erkek rollerine dayalı önyargıların yanı sıra geleneksel ve benzer ayrımcılık içeren tüm uygulamaların ortadan kaldırılması olan Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 1979 yılında kabul edilmiş, 1980 yılında üye ülkelerin imzasına açılmış ve 1981 yılında 20 ülkenin onayını takiben yürürlüğe girmiştir. Mayıs 2002 tarihi itibariyle ise Sözleşmeyi onaylayan ülke sayısı tarihi itibariyle 172 olmuştur.

Bilindiği gibi Türkiye, anılan Sözleşmeyi 1985 yılında imzalamış ve Sözleşme ülkemiz açısından 19 Ocak 1986'da yürürlüğe girmiştir.

Türkiye Sözleşmeye katılma sırasında Türk Medeni Kanununun hukuki ehliyet hukuki ehliyetin kullanımı ve evlilik ve aile ilişkilerini düzenleyen bazı hükümleri ile çelişmesi nedeniyle Sözleşmenin 15 ve 16.ncı maddelerine çekince koymuştur. Türkiye'de kadın erkek eşitliğinin sağlanması doğrultusunda yürütülen olumlu gelişmeler çerçevesinde çekincelerin kaldırılması bir zorunluluk olarak kendini göstermiştir. Bu amaçla Dışişleri Bakanlığı ile temasa geçilerek bir yazı gönderilmiş ve bu yazıda çekincelerin kaldırılması doğrultusundaki görüşler ortaya konmuştur. Söz konusu çekincelerin kaldırılması Başbakanlık ve ilgili kurumlar tarafından da uygun görülmüş ve gerekli işlemler yürütülmüş olup, Birleşmiş Milletler nezdindeki Daimi Temsilciliğimizce BM Sekretaryasına çekinceleri kaldırmak istediğimiz hususu bir nota ile bildirilmiştir. Sekretarya'dan alınan ilgili yazıda da 20 Eylül 1999 tarihi itibariyle çekincelerin kaldırıldığı belirtilmiştir.

10-) CEDAW'a Ek İhtiyari Protokol

Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ne (CEDAW) ilişkin olarak hazırlanan İhtiyari Protokol Birleşmiş Milletler'in 6 Ekim 1999 tarihli 54. Genel Kurulunda kabul edilmiş ve CEDAW'a imza koyan ülkelerin katılım ve onayına sunulmuştur. Kasım 2001

tarihi itibariyle 72 devlet İhtiyari Protokolü imzalamış, 28 devlet ise Protokolü onaylayarak taraf olmuştur.

Türkiye başından beri olumlu baktığı ve hazırlık çalışmalarında destekleyici rol oynadığı Protokolü 8 Eylül 2000 tarihinde imzalamış ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylanmak üzere sunulduktan sonra, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda kabul edilmiş, ardından 18 Ekim 2001 tarihinde Dışişleri Komisyonunca da kabul edilerek Genel Kurula sevkedilmiştir.

İhtiyari Protokolü onaylayan ülkeler, Sözleşmenin uygulanmasını denetlemekle yükümlü CEDAW Komitesinin Sözleşmenin tanıdığı hakların ihlali konusunda bireylerce veya gruplarca veya onların rızası ile onlar adına yapılan şikayetleri kabul etme ve inceleme yetkisini tanıyacaklardır. CEDAW Komitesi inceleme sonucunda ihlal ile suçlanan ülkeyi, gerekli önlemleri almaya ve şikayette bulunan birey veya grupların haklarına zarar vermekten imtina etmeye çağırabilmektedir. Protokol CEDAW kapsamındaki hakların ihlali halinde bildirim usulü ile ağır veya sistematik ihlal hallerinde ise Komite tarafından soruşturma başlatılması usulünü öngörmektedir.

"Kadının insan hakları bildirgesi" olarak da anılan CEDAW Sözleşmesinin ve İhtiyari Protokolün yaygın bir şekilde tanıtımını sağlamak amacıyla bu iki metin yer aldığı bir kitap Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünce hazırlanarak UNICEF'in katkıları ile 10.000 adet bastırılmıştır.

11) Doğum İzinlerinin Yeniden Düzenlenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

Toplumumuzda geleneksel işbölümü çerçevesinde, kadınların doğum yapması nedeniyle karşılaştıkları sorumluluk ve sıkıntılar tümüyle kadına yüklenmiştir. Çalışma hayatında kadınlar için eşit fırsatlar yaratılması çocuk bakım hizmetlerinin varlığı ve yaygınlığına büyük ölçüde bağlıdır. Çalışan kadına iş ve aile yükümlülüklerini uyumlaştırmada çocuk bakım imkanları kadar ücretli ve ücretsiz doğum ve bakım izinleri de önem taşımaktadır.

Doğum izinleri konusunda farklı sosyal güvenlik kuruluşlarına bağlı olarak çalışanlar arasında eşitliği sağlamak ve izin sürelerini Avrupa Birliği standartlarına uyumlu hale getirmek amacıyla bir Tasarı Taslağı hazırlanmıştır. 1475 ve 657 sayılı Kanunlara tabi olarak çalışanlar doğum öncesi 6 hafta, doğum sonrası 8 hafta ücretli izin kullanabileceklerdir. Süt izinleri ise ücretli izni takiben 6 ay süre ile günde 1.5 saat olarak belirlenmiştir. Taslak ile doğum sonrası 6 ay süreli ücretsiz çocuk bakımı izninin, anne ve baba arasında paylaşılabilmesi imkanı getirilmiştir.

Avrupa Birliği kriterleri, ILO Sözleşmeleri ve Avrupa Sosyal Şartının ilgili hükümleri ve Hukukta Kadın Sempozyumu sonuçları da dikkate alınarak Taslak yeniden gözden geçirilmiş ve görüş alınmak üzere tüm Bakanlıklara gönderilmiş olup, gelen görüşler doğrultusunda bazı düzeltmeler yapılmıştır. Düzeltmelerden sonra hazırlanan Taslak, 20.06.2000 tarihinde Başbakanlığa

gönderilmiştir. Taslak Bakanlar Kurulunda imzaya sunulmak üzere Başbakanlıkta beklemektedir

Bu süreçte Tasarı Taslağına evlatlık edinme durumunda söz konusu izin haklarından her iki ebeveynin yararlanması hususu dahil edilmiş, bu çerçeve de yeniden hazırlanan Tasarı görüş alınmak üzere tüm Bakanlıklar ve ilgili kuruluşlara gönderilmiştir. Gelen görüşler doğrultusunda Tasarı gözden geçirilmiş ve 12.3.2002 tarihinde Başbakanlığa gönderilmiştir.

12) Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu İle Açılması İzne Bağlı Yerlere Uygulanacak İşlemler Hakkındaki Yönetmelik

Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu 12 inci Maddesi ile bu Kanuna bağlı olarak düzenlenen Yönetmeliğin 15 inci, 16 ve 26 ıncı Maddelerinde yer alan düzenlemelerin daha açık bir anlatımla 21 yaşını doldurmuş kadınların içkili yerlerde çalışmaları için mülki idare amirliğinden izin almaları zorunluluğunun Anayasa, İş Mevzuatı ve uluslar arası sözleşme hükümlerine ters düşmesi nedeniyle anılan Kanun ve Yönetmelikte değişiklik yapılmasına ilişkin yazımız İçişleri Bakanlığının yanı sıra bilgi amacıyla İnsan Haklarından Sorumlu Devlet Bakanlığı, Adalet, Sağlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ile Turizm Bakanlıklarına gönderilmiştir. Konu takip edilmektedir.

13)Fuhuşun Kontrolü ve Fuhuşla Bulaşan Hastalıkların Önlenmesine İlişkin Tüzük Tasarısı

İçişleri ve Sağlık Bakanlığı tarafından çalışmaları yürütülen "Fuhuşun Kontrolü ve Fuhuşla Bulaşan Hastalıkların Önlenmesine İlişkin Tüzük Tasarısı" na ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşü hazırlanarak Ekim 2001 tarihinde İçişleri Bakanlığına gönderilmiştir. Konunun takibi yapılmaktadır.

14)Bekaret Kontrollerine Yol Açması Muhtemel Düzenlemeler

31 Ocak 1995 Tarih ve 22188 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları ödül ve disiplin yönetmeliğinin 17 inci Maddesinin (ç) Fıkrasında "Örgün Eğitim Dışına Çıkarma Cezası Gerektiren Davranışlar" başlığı altında yer alan 4 üncü bentte "İffetsizliği Tespit Edilmiş Bulunmak" ifadesi bulunmaktadır. Bu ifadede belirtilen davranışı tespit edilen öğrencinin, devam zorunluluğu olan okullara kayıt yaptıramayacak şekilde okuldan tasdikname ile uzaklaştırılacağı belirtilmektedir.

Sağlık Bakanlığı bu yönetmeliği esas alarak "Sağlık Bakanlığı Sağlık Meslek Liseleri Ödül ve Disiplin Yönetmeliği" ni hazırlamış ve 13.07.2001 Tarih ve 241461 Sayılı Resmi Gazetede yayımlayanarak yürürlüğe girmiştir.

Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve Anayasa ve diğer yasalarımıza aykırılığı gerekçesiyle Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı'na gönderilen yazımızda söz konusu yönetmeliklerin yeniden gözden geçirilmesi talep edilmiştir. MEB tarafından anılan Yönetmelikte yapılan değişiklikle 17. maddenin ç bendinin 4 nolu alt bendinde yer alan "iffetsizlikle" ilgili ifade kaldırılmış olup anılan değişiklik 26.2.2002 tarih ve 24679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

15)Mahalli İdareler Reformu

İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan Mahalli İdareler Kanun Tasarısına ilişkin görüşlerimiz 02.06.1998 tarihinde Bakanlığa bildirilmiş, görüşlerimizin Tasarıda yer almaması üzerine 02.06.1998 tarihinde konuya ilişkin önerilerimiz Tasarının görüşülmekte olduğu TBMM Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmiştir. Tasarı bu hali ile kadük olduktan sonra İçişleri Bakanlığı aynı konuda yeni bir Kanun Tasarısı hazırlamıştır.

İçişleri Bakanlığı tarafından görüş alınmak üzere 01.11.1999 tarihinde Genel Müdürlüğümüze gönderilen Tasarıya ilişkin önerilerimiz adı geçen Bakanlığa iletilmiştir.

16)Kadın Cezaevleri

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden 14.04.2000 tarihinde gelen bir çağrı üzerine toplantıya katılınmış, adı geçen kurumun Türkiye'de Kadınlar için Kapalı Cezaevi yapmayı planladığı, bunun için oluşturulacak komisyonda Genel Müdürlüğümüzün de yer almasını istediği öğrenilmiştir. Düzenli olarak Komisyon toplantılarına katılınmış, konuya ilişkin olarak kadın-erkek eşitliğine ve kadının insan haklarına dair uluslararası anlaşma metinlerine de yer verilen ayrıntılı bir rapor hazırlanmıştır. Rapor 13.10.2000 tarihinde adı geçen Genel Müdürlüğe iletilmiştir. Bu Genel Müdürlük ile yapılan görüşmelerde raporumuzun çalışmaları açısından faydalı olduğu ve bu cezaevi oluşturulduğunda orada kalacak kadın mahkumlara ve personele uygulanacak eğitim programlarının oluşturulmasında da Genel Müdürlüğümüzden destek isteyecekleri belirtilmiştir.

17)Töre Cinayetleri

Bilindiği gibi "töre cinayetleri" toplumumuzun önemli sorunlarından biri olmaya devam etmektedir. Bilhassa kadınların kocaları, babaları, erkek kardeşleri veya diğer yakın akrabaları tarafından namus sebebiyle öldürülmeleri töre cinayetleri olarak adlandırılmaktadır. Ceza Kanunundaki bir madde, bu tür cinayetler ve şahsa yönelik diğer şiddet suçları için verilen genel cezalarda büyük boyutlarda indirime imkân tanımaktadır. Bu tür fiillerde namus kavramının zedelenmiş olması genel hafifletici sebeplere ilaveten daha ağır bir tahrik olarak kabul edilerek suçun normalde karşılığı olan cezadan çok daha düşük bir cezanın verilebilmesi mümkün kılınmıştır. Basında da sık sık

gündeme gelen ve kadın-erkek açısından yasal bir eşitsizlik olmamasına rağmen, gerçekte hep kadınların aleyhine uygulanmak durumunda olan bu maddenin kaldırılması için Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunarak konuya ilişkin bir yazıyı Sayın Bakan Hasan GEMİCİ imzasıyla Adalet Bakanlığına iletmiştir. Nitekim, Ceza Kanunu Değişiklik Tasarısı Taslağında bu madde kaldırılmıştır.

Diğer taraftan, 21 Eylül 1999 tarihinde G.Ü. Hukuk Fakültesi Konferans Salonunda Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi işbirliğinde töre cinayetleri konusunun çeşitli yönleriyle tartışıldığı bir panel düzenlenmiştir. Genel Müdürlükçe Panel bildirileri derlenerek kitap olarak yayınlanmıştır. Kitapta çalışmalarını kadına yönelik şiddet konusunda yoğunlaştırmış bulunan Kadın Dayanışma Vakfı'nın düzenlediği bir panelin bildirilerine de yer verilerek töre cinayetlerinin çok yönlü bir profili ve çözüm önerileri elde edilmiştir.

28) Sığınma Evleri

Şiddete maruz kalan kadınlara hizmet veren sığınma evlerinin sayı ve niteliğinin artırılması önemli bir husus olarak değerlendirilmektedir. Kamu kurumları ile yerel yönetimler yanında sivil toplum örgütlerinin de sığınma evleri açmaları konuya katkı sağlayacaktır.

Mart 1999 tarihinde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünce hazırlanarak görüşümüze sunulan Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Özel Hukuk Tüzel Kişilerince" açılacak konukevlerine ilişkin yönetmelik taslağına ilişkin görüş oluşturulmuş ve ilgili Genel Müdürlüğe iletilmiştir. Ancak gönüllü kuruluşların mevcut Taslağı çok katı bulmaları ve SHÇEK ile uzun bir süre görüş birliği oluşturamamaları üzerine, kadın sığınma evlerini dikkate alan Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü koordinasyon ve takip işlevi gereğince kadın sığınma evi açmış olan ancak ekonomik nedenlerle yürütemeyen Mor-Çatı Kadın Sığınağı Vakfı ve Kadın Dayanışma Vakfı başta olmak üzere ilgili kuruluşları toplantıya çağırarak mutabakat noktaları oluşturulmuş,ve konu izlenmiştir. Anılan yönetmelik 08.04.2001 Tarih 24396 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

B-TOPLANTI, PANEL VE KUTLAMALAR

- UNICEF ve Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı tarafından koordine edilen Sektörlerarası Çocuk Kurulu toplantılarına düzenli olarak katılınmaktadır.
- Habitat 2 Konferansına sunulan ülke eylem planlarını revize etmek ve sürdürülebilir insan yerleşimlerinin gelişiminin desteklenmesinde yatırım kaynaklarını rasyonel olarak yönlendirmeyi ve harekete geçirmeyi amaçlayan ve Toplu Konut İdaresi tarafından çalışmaları sürdürülen İstanbul +5 Özel Oturumuna yönelik olarak hazırlanan ülke raporunda Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü "Sosyal Gelişme ve Fakirliğin Ortadan Kaldırılması" bölümünde koordinatör kuruluş olarak görev almış, yapılan

toplantılarda kurulan tüm komisyonlarda Genel Müdürlük çalışanları aktif olarak görev almıştır.

- Çalışmaların etkin ve verimli bir şekilde sürdürülmesi açısından üniversiteler bünyesinde faaliyet gösteren Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezlerinin faaliyetleri hakkında bilgi almak, kısa ve uzun vadeli çalışmaları belirlemek, kurumlar arası işbirliğini teşvik etmek amacıyla 12 Şubat 1999 tarihinde merkez temsilcileri ile bir toplantı yapılmış olup, işbirliği sürdürülmektedir.
- Türk Medeni Kanununun kabulünün 73. Yıl dönümü nedeniyle 17 Şubat 1999 tarihinde "Türk Medeni Kanununda Kadın" konulu Panel düzenlenmiş olup, Panel' de Adalet Bakanlığı Medeni Kanun Komisyonu tarafından hazırlanan yeni Medeni Kanun Tasarısında kadın ve aileye yönelik olarak getirilen değişiklikler tartışılmıştır. Türk Medeni Kanununun kabulünün yıldönümü olan 17 Şubat 2001 tarihinde yine bir Panel hazırlanarak Medeni Kanun Tasarı tüm yönleri ile tartışılmıştır.
- -1.1.2002 tarihinde yürürlüğe Yeni Türk Medeni Kanununun kadın-erkek eşitliği alanında getirdiği düzenlemelerin ülke çapında tanıtımını gerçekleştirmek amacıyla, ilk etapta seçilen 30 ilde düzenlenecek toplantılarla ilgili olarak Valilikler, kadın konusunda çalışmalar yapan gönüllü kadın kuruluşları, üniversite kadın araştırma merkezleri, üniversite hukuk fakülteleri ve barolarla işbirliğine gidilmiştir. 18 Şubat 2002 tarihinde Devlet Bakanı Sayın Hasan GEMİCİ tarafından bir panel ile başlatılan kampanya Mart - Haziran 2002 tarihleri arasında 30 ilde Eylül-Aralık 2002 tarihleri arasında diğer illerimizde gerçekleştirilecek toplantılarla sürdürülecektir.
- Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Konferans Salonunda Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi işbirliği ile 21 Eylül 1999 tarihinde ülkemizin önemli bir toplumsal yarası olan töre cinayetleri konusunun çeşitli yönleriyle tartışıldığı "Töre Cinayetleri" paneli düzenlenmiştir. Panel sonuçları kitap olarak yayınlanmış ve kullanıma sunulmuştur.
- Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi işbirliği ile kadınların yasal açıdan karşılaştıkları sorunların bütüncül bir bakış altında belirli hukuk dalları itibariyle, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları temsilcileriyle bir arada tartışılarak ayrıntılı kararların oluşturulacağı " Hukukta Kadın Sempozyumu" düzenlenmiştir. Gazi Üniversitesinin Gölbaşı tesislerinde 30 Eylül-1 Ekim 1999 tarihlerinde yapılan Sempozyum' un ilk gününde paneller, ikinci gününde ise komisyon çalışmaları gerçekleştirilmiş olup, Sempozyum kararları hızla yasal düzenleme çalışmalarına dönüştürülmekte ve sempozyum sonuçları kitap olarak yayınlanmış ve kullanıma sunulmuştur.
- Dünya Çiftçi Kadınlar Günü 15 Ekim 1999 tarihinde Türkiye Ziraat Odaları Birliği ile işbirliği yapılarak Polatlı'nın Alagöz Köyünde kutlanmıştır.

- Televizyon yayıncılığında cinsiyete dayalı ayrımcılığa karşı duyarlı televizyon programlarını ödüllendirerek medyayı bu konuda teşvik etmek ve medya-kadın konusundaki sorunlu alanlara dikkat çekmek amacıyla 8 Aralık 1999 tarihinde "Televizyon Yayıncılığında Kadın" konulu bir panel ve ödül töreni düzenlenmiştir.
- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 25.01.2000 tarihinde "Ulusal Tarımsal Kalkınma Stratejisi Hedef 2010" taslağının değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilen toplantılara katılım sağlanmış ve güvenli gıdaya ulaşım konusunda hassas gruplar arasına kadınlar dahil edilerek hazırlanan ülke raporunda yer alması sağlanmıştır.
  .Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde 08.02.2000 tarihinde Devlet Planlama Teşkilatı, Üniversitelerin Hukuk Fakültesi Dekanlıkları ve Kadın Sorunları Araştırma Merkezleri ile Ankara Barosu, TÜBAKKOM, KADER, Kadının İnsan Hakları Projesi gibi Sivil Toplum Örgütleri_ile Adalet Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı Kamu Denetçisi (Ombudsman) Tasarısına ilişkin bir toplantı düzenlenerek Tasarı tartışılmıştır.
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü her yıl olduğu gibi 2000/2001/2002 yıllarında da Sincan Kaymakamlığı, Altındağ Kaymakamlığı ve gönüllü kadın kuruluşlarının da katkı ve katılımları ile çeşitli kutlama programları gerçekleştirilmiştir.
- Anayasanın eşitlik ilkesini düzenleyen 10. maddesinde yapılması düşünülen değişikliğe temel oluşturacak tartışma zemini yaratmak amacıyla, KSSGM ile İstanbul Barosu Kadın Hakları Komisyonu işbirliğinde 16 Mayıs 2000 tarihinde "Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde T.C. Anayasası ve Kadın-Erkek Eşitliği Politikaları" konulu bir Panel düzenlenmiştir. Panelde sunulan bildiriler Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü tarafından kitap halinde yayınlanarak dağıtımı sağlanmıştır.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı Kadın ve Aile Sorunları Birimi tarafından 12-14 Mayıs 2000 tarihleri arasında Girne'de düzenlenen 1. Kadın Kongresi'ne Genel Müdürlükten katılım sağlanmış ve katılan temsilci tarafından "Çalışma Hayatı ve Kadın" konulu bir tebliğ sunulmuştur
- 25 Kasım 2000 tarihinde Kadına Yönelik Şiddete Hayır Günü nedeniyle Devlet Bakanı Sn. Hasan GEMİCİ'nin katılımları ve Urfa Valiliğinin işbirliği ile Urfa'da "Töre Cinayetleri" konulu panel ve 200 çiftin resmi nikah töreni yapılmış ve Töre Cinayetleri konusu bütün yönleriyle tartışılmıştır.
- 1995 yılında gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler (BM) Dördüncü Dünya Kadın Konferansı sonucunda kabul edilen Pekin Deklarasyonu ve Pekin Eylem Platformunun tam olarak uygulanması amacıyla 5 yılda edinilen kazanımlar, karşılaşılan engeller, son beş yılda dünyada meydana değişmelerin kadın gündemine yansımaları ve geleceğe yönelik eylem ve

girişimlerin ele alınacağı "Kadın 2000: 21 Yüzyıl için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Kalkınma ve Barış" başlıklı ve 5-9 Haziran 2000 tarihleri arasında New York'ta gerçekleştiren BM Genel Kurul Özel Oturumuna ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin katılımı ile 28 Nisan 2000 tarihinde Ankara'da bir toplantı yapılmıştır. Ayrıca yine söz konusu hazırlıklar kapsamında BM Özel Oturumu sonucunda kabul edilen metne bölgesel girdi sağlamak amacıyla 19-21 Ocak 2000 tarihleri arasında Cenevre'de Avrupa Ekonomik Komisyonu Bölgesel Hazırlık Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonucunda nihai metin oluşturularak bir seri karar benimsenmiştir.

- 5-9 Haziran 2000 tarihleri arasında New York'ta gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Genel Kurul Özel Oturumuna Devlet Bakanı Sayın Hasan Gemici başkanlığında bir heyetle katılınmış ve söz konusu heyette kadın milletvekilleri, üniversite öğretim üyeleri ve ilk kez STK ların kendi aralarından seçtikleri dört temsilci ile KKTC'den bir görevli yer almıştır.

Özel oturumda aktif rol oynayan Türkiye önerilerinin sonuç belgesinde yer almasını sağlamıştır;

- 27-29 Haziran 2001 tarihleri arasında Norveç Büyükelçiliğinin katkıları ve işbirliği ile Ankara'da "Türkiye'de Kadın Politikaları ve Kurumsallaşma:Ulusal Mekanizma (KSSGM) ile Kamu Kurum ve Kuruluşları ve Sivil Toplum Kuruluşları Arasındaki İlişkiler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tüm tarafların katılımı ile bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Norveç Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Direktörü katılmış ve ülke deneyimini aktarmıştır.
- 16 Mayıs 2001 tarihinde Hollanda Büyükelçiliğinin katkıları ve işbirliği ile Ankara'da "Kadın Erkek eşitliği Bakış Açısının Ana Plan ve Politikalara Yerleştirilmesi": Hollanda Deneyimi konulu geniş katılımlı bir konferans gerçekleştirilmiştir. Konferansa Hollanda Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı Devlet sekreteri katılmış ve ülke deneyimini aktarmıştır.
- Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu (CSW), 2002-2006 yıllarını kapsayan çalışma programında "Çevre Yönetimi ve Doğal Afetlerin Etkilerinin Hafifletilmesinde Cinsiyet Perspektifi" konusunu, 2002'de yapılacak yıllık oturumunun öncelikli temalarından biri olarak belirlemiştir. Bu nedenle, Birleşmiş Milletler Kadının İlerlemesi Bölümü (DAW) 2002 yılı öncesinde bu konuyu etraflıca ele almak üzere bir uzmanlar toplantısı planlamış ve 1999 yılında yaşadığımız elim deprem felaketinden dolayı toplantının ülkemizde yapılması planlanmıştır.

  Bu kapsamda, "Çevre Yönetimi ve Doğal Afetlerin Etkilerinin Hafifletilmesinde Cinsiyet Perspektifi" konulu toplantının Birleşmiş Milletler Kadının İlerlemesi Bölümü (DAW) ile Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünün işbirliğinde, Türkiye ile Birleşmiş Milletlerden uzman ve gözlemciler katılımıyla 6-9 Kasım 2001 tarihlerinde Ankara'da bir toplantı

gerçekleştirilmiştir. Toplantının sonucunda konuya ilişkin öneriler belirlenmiş ve bir sonuç raporu hazırlanmıştır.

- Avrupa Konseyi Kadın Erkek Eşitliği Yönetim Komitesinin (CDEG) yıllık olağan dönem toplantılarına ve ilgili seminerlerine katılım sağlanmaktadır.
- Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu dönem toplantılarına ve diğer ilgili toplantılarına katılım sağlanmaktadır.
- Ülkemizdeki kadın sorunlarını gündeme getirmek, tartışmalara her yöredeki kadınların katılımını sağlamak ve çözüm üretmek amacıyla 14 Mayıs-14 Haziran 2000 tarihleri arasında üniversitelerin kadın sorunları araştırma ve uygulama merkezleri, gönüllü kadın kuruluşları ve 81 il valiliği işbirliğiyle "2000 Yılı Kadın Toplantıları" düzenlenmiştir. 81 ilimizde ve az sayıda da olsa bazı ilçelerimizde gerçekleştirilen toplantılar ağırlıklı olarak gönüllü kadın kuruluşları ve üniversitelerin kadın araştırma ve uygulama merkezleri aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Bu tür örgütlerin bulunmadığı illerimizde ise valilikler ilgili il müdürlükleri aracılığı ile gerçekleştirilen toplantıların konuları, kız çocuklarının eğitimi, kadına yönelik şiddet ve Ailenin Korunmasına Dair Kanun, kadının insan hakları, akraba evlilikleri, kadın sağlığı, girişimcilik, kadının karar alma mekanizmalarındaki yeri, siyasete katılımı gibi çeşitli alanları kapsamıştır.

-Çevre Bakanlığı tarafından sekreterya çalışmaları yürütülen, 26 Ağustos –04 Eylül 2002 tarihleri arasında Güney Afrika Cumhuriyeti' nin Johannesburg kentinde düzenlenecek "Sürdürülebilir Kalkınma Dünya Zirvesi (Rio+10)" ulusal hazırlık çalışmalarının yürütülmesi çerçevesinde 29 Mart 2002 tarihinde düzenlenen toplantıya Genel Müdürlüğümüzden bir temsilci katılmış olup, çalışmalar halen devam etmektedir.

-Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğünce (ÇSGB–DİYİH) sürdürülen Avrupa Sosyal Şartı 9. Ulusal Raporu'nun düzenlenmesi çalışmaları kapsamında "Adil Ücret Hakkı" ile ilgili 4. Maddeye ilişkin Türkçe rapor metninin hazırlanması amacıyla oluşturulan çalışma grubuna Genel Müdürlüğümüzden bir temsilci katılmıştır.

-Göç konularında işbirliği yaratmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın girişimi ile oluşturulan Göç Çalışma Grubu'nda Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü'nden bir temsilci yer almaktadır.

- Türkiye, Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonuna üye 45 ülkeden birisi olması nedeniyle Komisyonun her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen dönem toplantılarına katılmaktadır. Bu çerçevede 4-15 Mart 2002 tarihleri arasında New York'ta gerçekleştirilen ve ana temaları "Çevre Yönetimi ve Doğal Afetlerin Önlenmesinde Cinsiyet Perspektifi" ile "Yoksulluğun Ortadan Kaldırılması" olarak belirlenen Kadının Statüsü Komisyonu 46.Dönem Toplantısına bir heyetle katılınmıştır. Türk delegasyonu, 46.dönem toplantısında da her yıl olduğu gibi ana temalara ilişkin önerilerini sunmuş ve alınan kararlara yoğun katılım sağlamıştır. Toplantı sonrasında G77 ve Çin, Avrupa Birliği,

ABD, Danimarka, İngiltere ve bunun gibi ülkelerle birlikte Türkiye'nin de katkısıyla oluşturan bir sonuç raporu çıkmıştır.
-Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından 23 Mart 2002 tarihinde düzenlenen "Radyo ve Televizyonlarda Şiddet ve İntihar Haberlerinin Sunumunun Toplum Üzerindeki Etkileri" konulu sempozyuma Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünü temsilen bir konuşmacı katılmıştır.
-Türkiye, Avrupa Konseyi Kadın-Erkek Eşitliği Yönetim Komitesine (CDEG) 44 ülkeyle birlikte üyedir. Bu çerçevede Konseyin her yıl düzenli olarak gerçekleştiği Yönetim Komitesi toplantılarına katılınmakta ve görüşlerimize ilişkin katkılar sunulmaktadır. Bu çerçevede, 17-19 Nisan 2002 tarihleri arasında yapılan toplantısına katılım sağlanmıştır ve toplantıda, 20-21 Haziran 2002 tarihleri arasında Üsküp'te düzenlenecek Avrupa Konseyi Eşitlikten Sorumlu 5.Avrupa Bakanlar Konferansı hazırlıkları, kadın ve çocuk ticaretine karşı alınması gereken önlemler, Avrupa Konseyinin üye ülkelere projelerine karşılık verdiği finansman destekleri, 2003'ün öncelikli konuları hakkında tartışılmıştır. Sadece üye ülkelerin görüş bildirebilme koşulundan dolayı, hem Birleşmiş Milletler ve hem de Avrupa Konseyi toplantılarına Türkiye'nin katılımı ve katkısı ülkemiz açısından da, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler açısından da önem taşımaktadır. Bu nedenle, Genel Müdürlüğümüz her iki kuruluşa dair çalışmalarını yoğun ve aralıksız sürdürmektedir.

C- 3B (Bilgi Başvuru Bankası) FAALİYETLERİ

Kadınlara, şiddet, el emeğini değerlendirme ve girişimciliğe yönlendirme gibi konularda danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmak amacıyla Eylül 1994 yılında bir pilot uygulama olarak Genel Müdürlüğümüz bünyesinde Bilgi Başvuru Bankası (3B) çalışmalarına başlamıştır. Merkezde 1994-2000 tarihleri arasında şiddet konusunda yaklaşık 1200, el emeği konusunda yaklaşık 2200 kadına hizmet sunulmuştur.

Merkeze ev içinde ürettikleri çeşitli ürünleri satışa sunmak ve gelir elde etmek amacıyla başvuran kadınlara Ankara Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokol çerçevesinde Zafer Çarşısı Sergi Salonunda sürekli satış mekanı sağlanmıştır. Aynı zamanda bir sosyal dayanışma ortamı niteliğindeki pazardaki kadınlarımız için eğitim programları düzenlenmiştir.

Kadınlarımızın el ürünleri uluslararası fuarlarda tanıtmak ve satışa sunmak amacıyla her yıl olduğu gibi 1999 yılında da Uluslararası İzmir Fuarında stand açılmış, bunun yanı sıra Genel Müdürlüğümüzün hizmetleri yayınlarımızla desteklenerek tanıtılmıştır.

Haziran 2000 tarihi itibarıyla Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından salon tahsisinin durdurulması üzerine el emeği pazarları gerçekleştirilememiştir. Ancak salon temin edilmesi konusunda Ankara Valiliği nezdindeki girişimlerimiz sonuçlanmış, Ankara Valiliğine bağlı 100. Yıl Sanat Galerisi (Ulus) tarafımıza tahsis edilmiştir. Sosyo-ekonomik bakımdan alt gelir grubundan kadınların el emeklerini değerlendirmeleri ve satışa sunmaları

amacıyla söz konusu pazarlar Mart 2002 tarihinden itibaren ayda beş gün olmak üzere tekrar hizmete açılmıştır. Katılımcı bir yaklaşımla pazarın yönetimi ve organizasyonu 3B El Emeği Pazarlarına üye kadınlarca yürütülmektedir.

Şiddet konusunda; Merkeze şiddet, taciz, istismar gibi nedenlerle başvuran kadınlara hukuki konularda danışmanlık ve rehberlik hizmeti veren ilgili kurum/kuruluşlara yönlendirme hizmeti sunulmaktadır

D-KURUMSAL MEKANİZMALARIN GELİŞTİRİLMESİ

Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünün Teşkilatlanma Süreci

Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü 1990 yılında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı olarak kurulmuştur. 1991 yılında da Başbakanlığa bağlanmıştır. Genel Müdürlük Eylül 1993'te Kanun Hükmünde Kararname(KHK) ile oluşturulan Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığının bünyesine alınmıştır. Ancak söz konusu KHK'ya dayanak olan Yetki Kanununun aynı yıl Ekim ayında iptal edilmesiyle kurum yasal boşluğa düşmüştür. 1994 yılı Haziran ayında Müsteşarlık aynı isim ve yapı ile yeniden kurulmuştur. Bir önceki KHK gibi yine Yetki Yasasının iptali nedeniyle aynı yıl Temmuz ayında kuruluşun KHK'sı iptal edilmiştir.

KHK'nın iptali hukuken bir önceki duruma dönüşe, yani ilk yasa ile kurulmuş Genel Müdürlük Statüsüne imkan vermediği için yasal dayanaktan yoksun olarak çalışmaya devam edilmiştir. Bu durumun getirdiği sayısız idari ve teknik sorunlar Başbakanlığın Ağustos 1994'te çıkardığı Genel Müdürlüğün faaliyetlerine devam etmesini bildiren 29 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kısmen aşılmaya çalışılmıştır. Ancak Danıştay'a yapılan bir başvuru üzerine bu genelge de hukuki dayanaktan yoksun olduğu gerekçesi ile iptal edilmiştir.
Genel Müdürlüğün teşkilatlanmasını sağlayacak "Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün Kuruluşu Hakkındaki Kanun Tasarısı" Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilmiş ve Genel Kurulda görüşülmek üzere sırada beklemektedir.

Valiliklerde Kadın Birimleri

- Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü' nün taşra teşkilatının olmaması nedeniyle diğer illerde kadınlarımızın sorunlarına danışmanlık ve rehberlik düzeyinde çözüm üretebilecek merkezlerin kurulması amacıyla çalışmalar başlatılmış ve ilk etapta10 il bünyesinde "Kadının Statüsü Birimleri"nin kurulması sağlanmıştır. Bu gün Kadının Statüsü Birimi sayısı 14'e ulaşmıştır. Söz konusu Birim çalışanlarına Genel Müdürlük tarafından 27.11.2000-1.12.2000 tarihleri arasında toplumsal cinsiyet eğitim programı düzenlenmiştir.

E-YÜRÜTÜLEN ULUSLARARASI PROJELER

Kadın İstihdamının Geliştirilmesi Projesi

Dünya Bankası ile T.C. Hükümeti arasında yürütülen ve 4 Mayıs 1993 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "İstihdam ve Eğitim Projesi"nin alt bileşenlerinden biri olan Kadın İstihdamının Geliştirilmesi Projesi (KİG) 5 Nisan 1994 tarihinde uygulanmaya başlamıştır. Proje Dünya Bankası kredisi ve T.C. katkısı ile finanse edilmiştir.

Genel Müdürlük tarafından yürütülen proje, 2000 yılı sonu itibariyle tamamlanmıştır. Kadın İstihdamının Geliştirilmesi Projesinin amacı, geleneksel olarak erkeklerin egemen olduğu iş alanları da dahil olmak üzere, bütün alanlarda; kadınlara daha iyi iş ve meslek olanaklarının sunulmasını sağlayacak politikaların üretilmesi için gerekli bilgi ve verileri sağlamak ve bunları yaygınlaştırmaktır. Bu çerçevede KİG Projesinde;

- Araştırma Fonunun Kullanımı,
- Araştırma Sonuçlarının Yaygınlaştırılması / Kamusal Bilgilendirme Faaliyetleri,
- Dokümantasyon Merkezinin Kurulması,
- Toplumsal Cinsiyet Eğitimi Materyalinin oluşturulmasını kapsayan dört temel alanda faaliyet gösterilmiştir.

Birleşmiş Milletler Kadının Kalkınmaya Katılımını Güçlendirme Ulusal Programı Projesi (UNDP)

"Kadının Kalkınmaya Katılımını Güçlendirme Ulusal Programı Projesi" 1993 yılından itibaren Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı teknik yardımı ile Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Söz konusu Proje kadın-erkek eşitliğinin sağlanması amacına yönelik kurulmuş ulusal mekanizma olan Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü'nün güçlendirilmesi ve kurumsal kapasitesinin artırılması, kadının kalkınmaya katılımını artırma yönünde yapılacak faaliyetlerde gönüllü kuruluşların desteklenmesi amaçlarına yönelik olarak yürütülmektedir.

Proje kapsamında, bugüne kadar,

(i) Kadınlara yönelik politikaların oluşturulmasına temel olacak verilerin sağlanması amacıyla Devlet İstatistik Enstitüsü ile ortaklaşa olarak cinsiyet ayrımlı veri tabanı oluşturulmuş;

(ii) Yine aynı amaca yönelik olarak kadın konusunda 16 araştırma projesi yaptırılmış;

(iii) Kırsal kesimdeki kadınlara yönelik olarak konfeksiyon makinelerinin kullanımından, oyuncak üretimine, küçük hayvan yetiştiriciliğinden seracılığa uzanan bir yelpazede gelir getirici faaliyetleri içeren 12 pilot projenin yürütülmesi desteklenmiş;

(iv) Kadınların yasal haklarını gündelik hayatın içinde kullanmalarını hedefleyen eğitim programları düzenlenmiş,

(v) Sendikalar ve siyasal partilerde çalışan kadın gruplarına siyasi hayatta karşılaştıkları sorunların çözümünü kolaylaştıracak kurslar düzenlenmiş,

(vi) Zor durumda kalmış kadınlarla sıkça karşılaşan polis, adli personel, sosyal hizmet uzmanları ve devlet memurları gibi grupları hedef alan seminer, atölye çalışması ve diğer türde pek çok eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiş;

(vii) Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kadın Çalışmaları Yüksek Lisans Programının kurulması ve Ankara Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Kadın Merkezleri başta olmak üzere çeşitli üniversite kadın merkezlerinin güçlendirilmesi sağlanmış ;

(viii) Kadın sorunları alanında çalışacak nitelikli insan kaynağının yaratılması amacıyla 40'a yakın uzman ve personelin uluslararası eğitim programları ve toplantılara katılımı sağlanmış;

(ix) Kuruluşlar arasında etkin bir iletişim ağının oluşturulması için rehber metinler, filmler ve el kitapları hazırlanmıştır.

Projenin son dönem hedefleri; aynı ilkeler doğrultusunda öncelikle Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerine yönlendirilmiştir. Ayrıca bu dönemde gönüllü kuruluşlarının gelişmesine yönelik eğitim programları düzenlenmesi de hedeflenmektedir.

Kadının Kalkınmaya Katılımını Güçlendirme Ulusal Programı Projesi çerçevesinde Eylül 1999-Mayıs 2002 tarihleri arasında desteklenen projeler aşağıda yer almaktadır.

1. İzmit Rehabilitasyon Merkezi Projesi
2. Depremzede Kadınlara Beceri Öğretilmesi ve El Emeklerinin Değerlendirilmesi Projesi
3. Eğitim için Korumacı Aile Projesi
4. Göç Eden Kadınların Sorunları, Beklentileri Araştırma Projesi
5. Depremzede Kadınlara Yardım ve Destek Ağı Projesi
6. Değirmendere Kadın Destek Merkezi Projesi
7. Kadına Yönelik Şiddet Projesi
8. Batman, Toplumsal Değişim için Acil Destek Projesi
9 Yerel Yöneticilere Yönelik Toplumsal Cinsiyet ve Demokrasi Eğitimi Projesi
10 Türkiye'de Toplumsal ve Özel Yaşamda Görme Özürlü Kadınların Karşılaştıkları Sorunları ve Çözüm Önerilerini İçeren 3 Adet Kitabın Yayınlanması Projesi
11 Arşiv Ön Çalışması Projesi
12 Medeni Kanun Tasarısı Mal Rejimlerine İlişkin Açıklayıcı Metin Hazırlanması Projesi
13 Senaryo Yazma Teknikleri Konulu Eğitim Projesi
14 Cumhuriyet Kadınlarının Öykülerinin Basımı Projesi
15 Avrupa Birliğinin Çalışan Kadına Dair Düzenlemeleri ve Türkiye konulu karşılaştırmalı kitap çalışması projesi

16 Lider Kadın Projesi

UNFPA (Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu)

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, nüfus ve kalkınma alanında, 2001-2005 dönemini kapsayacak olan 3. Ülke Programı çerçevesinde işbirliğinin devamına karar vermişlerdir.

Ülke Programı, (a) *üreme sağlığı*, (b) *nüfus ve kalkınma stratejileri* ve (c) *savunuculuk* olmak üzere üç alt programdan oluşmaktadır. Bunlardan Savunuculuk Alt Programı, *Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü (KSSGM) tarafından yürütülmekte* olup, toplam bütçesi 1 milyon ABD dolarıdır. Alt Program faaliyetleri, bu amaçla kurulmuş bulunan bir Yönlendirme Komitesinin tavsiyeleri doğrultusunda yürütülmektedir.

Üreme sağlığı/üreme hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği ve adaleti, nüfus ve kalkınma konularına odaklanacak olan Alt Program çalışmaları, hem ulusal hem de bölgesel düzeyde yürütülecek şekilde düzenlenmiştir. Alt Programın amaçlarına ulaşabilmesi için 3 temel faaliyet alanı (çıktı) tanımlanmıştır:

- Üreme sağlığı/üreme hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği/adaleti, nüfus ve kalkınma alanındaki politika ve stratejilere yön veren politikacıların ve karar vericilerin desteğinin sağlanması
  Nüfus, üreme sağlığı ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi öncelikli konuları ilgilendiren politika ve kararlara yön veren kişi ve kurumların desteğinin sağlanması ve bu alanlarda kaynakların seferber edilmesini sağlamak temel amaçtır. Alt Programın bu bileşeni için çalışmaların Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile işbirliği içerisinde yürütülmesi öngörülmektedir.
- Ulusal ve yerel basının üreme sağlığı, üreme hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği/adaleti ve nüfus ve kalkınma ile ilgili belli başlı konularda doğru ve etkili mesajlar vermesinin sağlanması
  Basın mensuplarının bilgilendirilmesi ve konuyla ilgili basın programlarının nicel olarak artırılması ve niteliklerinin geliştirilmesi yoluyla daha yaygın bir hedef kitleye ulaşılması amaçlanmaktır.
- Seçilmiş Sivil Toplum Kuruluşları ve resmi kuruluşların ergenlerin üreme sağlığı, toplumsal cinsiyet eşitliği/adaleti ve nüfus ve kalkınma ile ilgili tanıtım/savunuculuk çalışmalarının desteklemesi
  Sivil Toplum Kuruluşları (STK)/Hükümet Dışı Kuruluşlarının kapasitelerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli desteğin verilmesini amaçlamaktadır.

F-DEPREM BÖLGESİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR

-17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen Körfez Depreminin ardından, deprem bölgesinde yaşanan sorunların giderilmesi ve halkın acil ihtiyaçları başta

olmak üzere süreç içerisinde ortaya çıkabilecek diğer ihtiyaçların karşılanmasında gönüllü yardımların bir organizasyon dahilinde sürdürülebilmesi için Genel Müdürlüğümüzün çağrısı ile Ankara'da faaliyet gösteren gönüllü kadın kuruluşlarının katılımıyla uzun soluklu bir çalışma başlatılmıştır. Gönüllü kadın kuruluşlarının temsilcilerinden bir komisyon oluşturulmuş olup, SHÇEK Genel Müdürlüğü ve Başbakanlık Kriz Masası ile irtibat halinde çalışmalarını, Genel Müdürlük binasında yürütmüştür. Komisyon çeşitli niteliklerde ihtiyaç malzemelerinin temini, tasnifi, sevkiyatı, depremzedelerin doğrudan başvurularının değerlendirilerek çözümlenmesi, öğrencilere burs verilmesi, hasta ve hasta yakınlarına refakat hizmeti, kadınların rehabilitasyonu gibi çalışmalarını kısa, orta ve uzun vadeli bir plan anlayışıyla gerçekleştirmiştir.

G-KURUMLARARASI İŞBİRLİĞİ

Koordinasyon ve takip işlevi yürüten Genel Müdürlüğümüz çeşitli Kurumlar tarafından düzenlenen toplantılara katılmakta, görüş bildirmekte ve çeşitli kurumlarda süreli yada süresiz görevler almaktadır. Bunlardan bazıları aşağıdadır:

-19.3.2001 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilen "Avrupa Birliği Müktesabatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu Ve İzlenmesine Dair Karar" doğrultusunda Genel Müdürlüğümüzün sorumluluk alanına giren konularda Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ile işbirliği içerisinde çalışmalara devam edilmektedir.

-8.Beş Yıllık Kalkınma Planının hazırlanması çerçevesinde DPT tarafından oluşturulan Komisyonlarda Genel Müdürlük çalışanları aktif görev almış ve komisyon raporları hazırlanmıştır. Bu konuda, Genel Müdürlük Toplumda Kadın Katılımı Özel İhtisas Komisyonunda ağırlıklı görev üstlenmiştir.

-1992 yılı Haziran ayında Brezilya'da yapılan B.M. Çevre ve Geliştirme Konferansı sonuçları çerçevesinde, ülkemizin çevre ve kadın stratejisini bütüncül bir yapıya kavuşturmak amacıyla Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının katkıları ve Çevre Bakanlığı'nın koordinatörlüğünde "Türkiye'de Ulusal Gündem 21 'in hazırlanması ve uygulanması" projesinin hazırlık ve değerlendirilme toplantılarına katılınarak, kurumumuz görüş ve önerileri aktarılmıştır.

-T.C. Hükümeti-UNICEF işbirliğinde hazırlanmakta olan Kadın ve Çocukların Durum Analizi Raporu ve 2001-2005 yılı Ülke Programı çerçevesinde Mayıs 1999 tarihinden itibaren sürdürülen çalışmalar tamamlanmış ve Rapor Aralık 2000 tarihi itibariyle kitap haline getirilmiştir.

-Dünya Sağlık Örgütü Tarafından yürütülen Global AİDS Programının Stratejik Eylemleri arasında yer alması sonucunda 1996 yılında oluşturulan Ulusal AIDS Komisyonu üyesi olan Genel Müdürlüğümüz, yapılan toplantılara düzenli olarak katılmaktadır.

-Genel Müdürlüğün çalışmaları, kadın sorunları gibi konular hakkında toplumu bilgilendirmek amacıyla çeşitli radyo ve televizyon programlarına kurum çalışanları katılmaktadır.
-Okuma yazma bilmeyen kadınların yoğun olarak yaşadığı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesine yönelik olarak yapılan TV yayınlarında Türkçe'nin doğru öğrenilmesi ve kullanılmasını sağlamak üzere seçilmiş programlarda Türkçe alt yazının kullanılması için TRT Kurumu Genel Müdürlüğüne yazı yazılmış ve olumlu cevap alınmıştır.
-Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğince koordine edilen Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Eylem Planının Genel Müdürlüğümüzün sorumlu olduğu 87(kadınların eğitim düzeyi yükseltilecektir) ve 89 (bölge kadınlarının toplumdaki sosyal ve ekonomik statüsü iyileştirilecektir) no'lu tedbirleriyle ilgili olarak, 20.2.2001 tarihinde İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, GAP İdaresi Başkanlığı, SHÇEK temsilcileri ile toplantı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Genel Müdürlüğümüzün işlem birimi olarak sorumlu olduğu tedbirlere ilişkin üç aylık değerlendirme raporları hazırlanarak ilgili kuruma gönderilmekte ve düzenli olarak yapılan toplantılara katılınmaktadır..
-11 Mayıs 2001 tarihinde T.C.Hükümeti-UNICEF 2001-2005 Ülke Programı Ana Uygulama Planının uygulanması için bir izleme ve değerlendirme sisteminin geliştirilmesi amacıyla Sektörlerarası Çocuk Kurulu'nda yer alan sektörlerin teknik elemanlarının katılımı ile, önerilen yeni yıllık çalışma ve bütçesel plan formatının ve 2001-2005 Ana Uygulama Planının uygulanacağı illerin seçimi konularının görüşüldüğü Sektörlerarası Çocuk Kurulu Teknik Komite Toplantısına katılım sağlanmıştır.
-Yine 22 Mayıs,4,8,19 Haziran 2001 tarihlerinde T.C.Hükümeti-UNICEF 2001-2005 Ülke Programından Politika Geliştirme ve Toplum Seferberliği programının aktivitelerinin görüşüldüğü teknik komite toplantılarına katılım sağlanmıştır.
-Halk Bankası tarafından verilen "Kadın ve Genç Girişimci Kredisi"ne ilişkin sayısal veriler takip edilmektedir.
-TESK'e kayıtlı kadın esnaf ve sanatkar sayılarının belirlenmesi amacıyla ülke çapında yer alan Esnaf Sanatkar Birliklerine bir yazı yazılarak, Birliklerine ve onlara bağlı Odalara kayıtlı kadın esnaf ve sanatkarların sayılarını, faaliyet alanlarını, medeni durumlarını ve yaşlarını bildirmeleri talep edilmiştir. Söz konusu yerlerden gelen veriler değerlendirilmektedir.

H-HÜKÜMET DIŞI KURULUŞLAR İLE İLİŞKİLER

-Ülkemizin 1995 yılında Pekin'de gerçekleştirilen 4. Dünya Kadın Konferansında verdiği taahhütler ve ülkemiz gerçekleri hükümet ve sivil toplum örgütlerinin işbirliğini zorunlu kılmıştır. Bu amaçla 31.7.1996 tarihinde yapılan bir toplantıda alınan karar gereğince hükümet dışı kuruluşlardan meydana gelen eğitim, sağlık, hukuk ve istihdam komisyonları oluşturulmuş olup söz konusu komisyonlar çalışmalarını sürdürmektedirler.

-Hukuk Komisyonu: Komisyon, Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan Kanun Tasarılarını inceleyerek görüş ve önerilerini belirtmiş, ayrıca Türk Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve diğer Kanunlarda kadın-erkek eşitsizliği içeren hükümlerin yanı sıra aile ve çocukla ilgili hükümlerin gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi konularında da katkı sağlamıştır.
-Eğitim Komisyonu: Komisyonun çalışmaları kapsamında okuma-yazma kursları açılmış; bu kurslara katılan kadınlara KSSGM tarafından kadın sağlığı, kadının yasal hakları, kadına yönelik şiddet, kız çocuğunun eğitiminin önemi konularında bilinç yükseltme çalışmaları yapılmıştır. Anılan Komisyon çalışmalarını Ulusal Eğitime Destek Kampanyası çerçevesinde sürdürmektedir.
-Sağlık Komisyonu: Kadın sağlığı, üreme sağlığı ve cinsel sağlık konularında faaliyet sürdüren Komisyonda yer alan 17 gönüllü kuruluş tarafından "Gönüllü Kuruluşlar Ulusal Kadın Sağlığı Komisyonu" (KASAKOM) oluşturulmuş ve Ulusal Kadın Sağlığı Programı geliştirilmiştir.
-İstihdam Komisyonu: Kadınların istihdam alanında karşılaştıkları engelleri ortaya koyucu çalışmalar ve kız çocukların istihdamlarının artırılmasını sağlayıcı projeler yapmaktadırlar.

I-ULUSLARARASI İLİŞKİLER

-Kadının İlerlemesi İçin Nairobi İleriye Dönük Stratejiler ve Pekin Eylem Platformunun uygulanmasında kaydedilen ilerlemelerin incelenmesi ve değerlendirilmesi ve geleceğe yönelik önceliklerin belirlenmesi amacıyla 5-9 Haziran 2000 tarihleri arasında Birleşmiş Milletler Genel Kurul Özel Oturumu gerçekleştirilmiştir. Oturumun gündemi" Kadın 2000: 21. Yüzyıl için Toplumsal cinsiyet Eşitliği Kalkınma ve Barış (Pekin+5)" olarak belirlenmiştir.
Söz konusu Özel Oturum sonucunda kabul edilecek metne bölgesel girdi sağlamak ve hazırlık amacıyla 19-21 Ocak 2000 tarihleri arasında Cenevre'de Avrupa Ekonomik Komisyonu Bölgesel Hazırlık Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonucunda bir nihai metin oluşarak bir seri karar benimsenmiştir.
28 Şubat-17 Mart 2000 tarihleri arasında gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu 44.Dönem Toplantılarında Komisyon 2 haftalık süreyi bahsi geçen Birleşmiş Milletler Özel Oturumu hazırlıklarına ayırmış, Özel Oturumda kabul edilmesi öngörülen doküman taslağı ve siyasi deklarasyon taslağı son haline getirilmiştir.
Haziran ayındaki BM Özel oturumuna Türkiye Devlet Bakanı Sayın Hasan GEMİCİ başkanlığında bir heyetle katılmıştır. Heyette milletvekilleri, üniversite öğretim üyeleri ve STK temsilcileri ile KKTC'den de bir görevli yer almıştır.
-İnsan Ticareti ve özellikle de kadın ticareti konusunda AGİT İstikrar Paktı İnsan Ticareti ile Mücadele Görev Gücü ile iletişim halinde çalışmalar sürdürülmektedir.
-Avrupa Birliği Müktesebatına Uyum Çalışmaları çerçevesinde Başbakanlık Avrupa Birliği Genel sekreterliği ile koordineli çalışmalar devam etmekte ve Ulusal Programda Genel Müdürlüğümüz görev alanına giren konularda –2000

ve 2001 yılları İlerleme Raporlarında yer alan değerlendirmeleri de dikkate alarak- hazırlıklarını sürdürmektedir.

-Genel Müdürlüğün hedef kitlesi Türkiye'de yaşayan kadınlarla sınırlı değildir. Ülkemiz sınırları dışındaki vatandaşlarımızın çeşitli sorunları gündeme geldiğinde kadınların erkeklere göre çok daha farklı ve ağır sorunlarla baş etmek zorunda kaldıkları bilinmektedir. Özellikle Almanya, Hollanda, Fransa gibi Türk çalışanların ve ailelerinin yoğun olarak bulundukları ülkelerin sosyal ve kültürel ortamlarından kaynaklanan olumsuzluklar karşısında kadınların ne tür hizmetlere ihtiyaç duyduğunun tespit edilmesi ve çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla Genel Müdürlük tarafından yurtdışında teşkilatı bulunan kamu kuruluşlarının temsilcileri ile bir toplantı yapılmış ve bazı öneriler geliştirilmiştir.

Bu çerçevede oluşturulan Kadın ve Aile Komitesi'nin koordinasyon görevi Genel Müdürlüğe verilmiş, Genel Müdürlük tarafından "Kadınlar Arasında İşbirliğini Güçlendirme" proje önerisi hazırlanmıştır.

-1 Haziran 2000 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde düzenlenen Yurtdışında Yaşayan Vatandaşlar Danışma Kurulu III. Toplantısında alınan kararlar çerçevesinde ilgili kurum temsilcileri ile 12.2.2001 tarihinde bir toplantı gerçekleştirilmiş olup, çalışmalar sürdürülmektedir.

-Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin 18. maddesi uyarınca, taraf ülkelerce Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesine (CEDAW) her dört yılda bir ülke raporlarını sunma yükümlülükleri çerçevesinde, Türkiye bu yıl birleştirilmiş Dördüncü ve Beşinci Ülke Raporunu sunacaktır. Bu doğrultuda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği çalışmaları başlatılmış, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü ile söz konusu kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan bir komisyon oluşturulmuş ve hazırlık çalışmaları başlatılmıştır. Türkiye'nin dördüncü ve beşinci birleştirilmiş ulusal raporunun 2003 yılında CEDAW Komitesine sunması beklenmektedir.

J-BASILI VE GÖRSEL YAYINLAR

Basılı Yayınlar

1999 yılında 7, 2000 yılında 11, 2001 yılında ise 4 kitap olmak üzere toplam 22 kitap basılmıştır. Basılan kitapların Üniversite Kütüphaneleri, Akademisyenler, ilgili Sivil Toplum Kuruluşları ve Sendikalar, Valilik bünyesinde kurulan Kadının Statüsü Birimleri ile Üniversiteler bünyesinde kurulan Kadın Uygulama Ve Araştırma Merkezleri, Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Meslek Kuruluşlarına dağıtımları yapılmıştır.

1999 – 2001 yılları arasında basılan kitaplar;

- Töre cinayetleri (Aralık 1999)
- Çalışmaya Hazır İşgücü Olarak Kentli Kadın ve Değişimi (Ağustos 1999)

- İşgücü Yetiştirme Kurslarının Kadın İstihdamına Katkısı.(Ağustos 1999)
- İzmir'de Kırsal Kadına Yönelik Eğitimin İstihdama Katkısı (Ekim 1999)
- Yeni Üretim Süreçleri ve Kadın Emeği (Kasım 1999)
- Gıda İşkolunda Çalışan Kadınların Koşulları ve Geleceği.(Aralık 1999)
- Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık: Türkiye'de Eğitim Sektörü Örneği (Aralık 1999)
- Bankacılık Sektöründe Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık (Ocak 2000)
- Kırsal Alan Kadınının İstihdama Katkısı. (Şubat 2000)
-Kadın İstihdamı İçin Yeni Perspektifler ve Kadın İşgücüne Muhtemel Talep (Nisan 2000)
- Popüler Kültür Ürünlerinde Kadın İstihdamını Etkileyebilecek Öğeler(Nisan 2000)
- Sağlık Sektöründe Kadın (Nisan 2000)
- Kentlerde Kadınların İş Yaşamına Kat.Sor.Sosyo-Ekonomik ve Kül.Boyutları (Mayıs 2000)
-Kız Çocuklarının Mesleki Eğitime ve İstihdama Yönelimleri(Mayıs 2000)
-Kadın 2000:21.Yüzyıl İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Kalkınma ve Barış (Temmuz 2000)
-Hukukta Kadın (Aralık 2000)
- Ders Kitaplarında Cinsiyetçilik (Aralık 2000)
- Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Kadın-Erkek Eşitliği Politikaları (Aralık 2000)
- Türkiye'de Kadınlara Ait Girişimlerin Desteklenmesi ((Aralık 2000)
- Eğitim Materyallerinde Cinsiyetçi Ögeler (Mayıs 2001)
- Türkiye'de Kadın 2001 (Ağustos 2001)
- Pekin+5 Siyasi Deklarasyonu ve Sonuç Belgesi (Eylül 2001)
- Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi ve İhtiyari Protokol (Kasım 2001)

Görsel Yayınlar

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne 2000 yılında 1, 2001 yılında 1 film olmak üzere toplam 2 film yaptırılmıştır.

1999 – 2001 yılları arasında yaptırılan filmler;

- İçimizden Biri: 3'er dakikalık 6 bölüm Spot film. (2000 yılı)
- Ötekinin Sesi : 1 bölüm 30 dakika (2001 yılı)

30 – 45 dakikalık 13 bölümlük bir film ile, 45 dakikalık 1 bölümlük "Kurumsallaşma" başlıklı filmin yapımı tamamlanmış, gösterime girmiştir.